

YLIOPPILASTUTKINTO- OPAS 2024 uusi tutkintorakenne

Aikataulu 2024

Tammikuu	Ilmoittautuminen yo-kirjoituksia edeltäviin tentteihin Yo-tutkintomaksujen suoritus (lasku jaetaan koulussa, kaksoistutkintolaisille lähetetään postissa)
Helmikuu	Penkkarit 14.2. Lukuloma abeilla, erillisiä kuulusteluja
Maaliskuu	Kevään yo-kirjoitukset 12.-27.3.
Huhtikuu	Kaikki abien opintosuoritukset oltava valmiina ja arvioitavana viimeistään 30.4.
Toukokuu	Koulu ilmoittaa ylioppilastutkintolautakunnalle päättötodistusta vaille jäävät opiskelijat Yo-tulosten julkistaminen viimeistään 16.5. Ilmoittautuminen syksyn 2024 yo-tutkintoon 5.6. mennessä (tai aikaisemmin, jos koulu niin ilmoittaa) Lakkiaiset 1.6.
Elokuu	Yo-tutkintomaksun suoritus (lasku jaetaan koulun alkaessa)
Syyskuu	Syksyn yo-kirjoitukset 16.-30.9.
Marraskuu	Koulu ilmoittaa ylioppilastutkintolautakunnalle päättötodistusta vaille jäävät opiskelijat Yo-tulosten julkistaminen viimeistään 10.11. Ilmoittautuminen kevään 2025 yo-kirjoituksiin viimeistään 1.12. (tai aikaisemmin, jos koulu niin ilmoittaa)
Joulukuu	Ylioppilasjuhla 5.12.

Keskeisiä tietoja ylioppilastutkinnosta

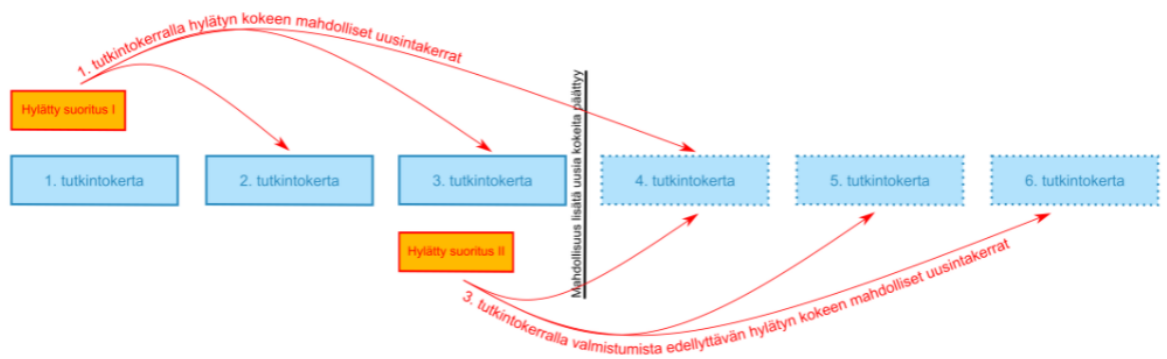
- Kokelas on **itse vastuussa** siitä, että hän on selvillä ylioppilastutkintoon liittyvistä määräyksistä ja ylioppilastutkintokokeiden suoritusohjeista ja noudattaa niitä. Lisää tietoa: ylioppilastutkinto.fi
- Yo-tutkinto on kypsyyskoe. Koetuloksilla on merkitystä korkeakouluihin haettaessa. Kokeiden suorittamista ei kannata kiirehtiä tulosten kustannuksella.
- Ylioppilas on yo-tutkinnon hyväksytysti suorittanut henkilö, joka on lisäksi saanut lukion päättötodistuksen (vähintään 150 opintopistettä) tai todistuksen ammatillisen perustutkinnon suorittamisesta (vähintään 180 osp).
- Ennen yo-tutkintoon osallistumista lukion opiskelijalla tulee olla suoritettuna kyseisen tutkintoaineen pakolliset opintojaksot.
- Ennen yo-tutkintoon osallistumista ammatillisen perustutkinnon opiskelijalla tulee olla suoritettuna kyseisen tutkintoaineen pakolliset opintojaksot tai vähintään 90 osp ammatillisia opintoja.
- Yo-kokeet laaditaan lukion pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen oppimäärän perusteella.
- Yo-tutkinnossa on oltava **viisi tutkintoaineen koetta**

- Kaikki suorittavat **äidinkielen** kokeen (tai suomi toisena kielenä)
- Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä **vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta** vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine.

- Kokeisiin tulee sisältyä **vähintään yksi pitkän oppimäärän koe**.
- Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen.
- Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.
- Voit kokeilla, millaiset koeyhdistelmät täyttävät tutkinnon kriteerit: [ILMO-työkalu](#)

- Yo-kokeeseen **ilmoittautuminen on sitova**. Tutkinnon suorittaminen katsotaan aloitetuksi, kun opiskelija ilmoittautuu ensimmäisen kerran tutkintoon.
- Tutkintoon vaadittavat kokeet on suoritettava enintään kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.
- Kokelas voi suorittaa yhtenä koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeen. Yhdellä tutkintokerralla kokelas voi siten suorittaa enintään kaksi reaaliaineen koetta.
- Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla. Jos kokelas tulee hylätyksi jossakin valmistumisen edellyttämässä kokeessa kolmannella tutkintokerralla, tutkinnon suorittaminen voi ulottua kuuteen tutkintokertaan.

- Tutkintoon voi lisätä uusia kokeita vain ensimmäisen kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.
- Hyväksytyä koetta voi uusia rajoituksetta.

- Tutkinnon valmistumisen jälkeen hylättyä koetta voi uusia rajoituksetta ja tutkintoa voi täydentää uusilla tutkintoaineilla ja oppimäärillä.
- Jos kokelas on valinnut vaativamman tason kokeen aineessa, jossa on kahden tason mukaisia kokeita, ja saanut koesuorituksesta hylätyn arvosanan, hän voi kokeen uusiessaan vaihtaa sen tason. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että vaadittuihin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe.
- Sairastuminen, ulkomailla tapahtuva päätoiminen opiskelu tai muun niihin rinnastettava painava syy voi pidentää tutkinnon suorittamista 1-2 tutkintokertaa (edellyttää kirjallista hakemusta).
- Koe katsotaan keskeytyneeksi ja hylätyksi, jos kokeeseen ilmoittautunut henkilö jää saapumatta koetilaisuuteen tai ei jätä koesuoritusta arvosteltavaksi.
- Jos kokelas syyllistyy kokeessa **vilpilliseen menettelyyn** tai vilpin yritykseen tai avustaa siinä, kaikki hänen koesuorituksensa kyseiseltä tutkintokerralta hylätään ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempisiin saman tutkintokerran kokeisiin.

Huomioi reaaliryhmät. Voit kirjoittaa yhtenä päivänä vain yhden reaaliaineen kokeen.

Reaaliryhmä 1:

psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

Reaaliryhmä 2:

uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

Ilmoittautuminen

- Yo-tutkintoon ilmoittaudutaan Wilmassa lomakkeella (löytyy välilehdeltä lomakkeet).
- Ilmoittautumisen jälkeen lomake on tulostettava ja allekirjoitettava (alle 18-vuotiaalta vaaditaan myös huoltajan allekirjoitus) ja palautettava lukion toimistoon tai sähköpostin liitteenä hanne.ojainvali@kurikka.fi.
- Ilmoittautuminen on **sitova**.
- Syksyn kirjoituksiin ilmoittaudutaan viimeistään 5.6. mennessä (tai aikaisemmin, jos koulu niin ilmoittaa)
- Kevään kirjoituksiin ilmoittaudutaan viimeistään 1.12. mennessä (tai aikaisemmin, jos koulu niin ilmoittaa)
- Myöhästyneitä ilmoittautumisia ei oteta vastaan.

Tutkintomaksut

- Oppivelvollinen voi ilmoittautua maksuttomasti 5 ensimmäiseen kokeeseen.
 - muista kokeista hän maksaa koekohtaisen maksun 34€
- Oppivelvollinen saa uusia tutkintoon kuuluvia hylättyjä kokeita maksutta. Maksu peritään kuitenkin seuraavissa tapauksissa:
 - Koe on hylätty, koska kokelas ei ole saapunut koetilaisuuteen.
 - Koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
 - Koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.
- Oikeus maksuttomuuteen päättyy kun tutkinto on valmis tai sinä kalenterivuonna, kun täyttää 20 v., ellei opiskelijalle myönnetä pidennystä maksuttomuuteen.
- Hyväksytyin uusiminen maksaa aina 34€ / koe.
- Ei-oppivelvollinen maksaa jokaisesta suorittamastaan kokeesta koekohtaisen maksun 34€
- Maksu oikaisuvaatimuksesta 50€.
- Kokelaat suorittavat tutkintomaksut koulun välityksellä ylioppilastutkintolautakunnalle.

Kompensaatio

Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa yhdestä tutkintoon kuuluvasta kokeesta. Tutkinnon suorittaminen kompensaation avulla ei ole mahdollista, jos saat useammasta kuin yhdestä tutkintoon vaadittavasta kokeesta hylätyn arvosanan.

Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta yhden kokeen hylätyllä arvosanalla ja neljä hyväksytyllä arvosanalla, hän saa näistä neljästä kokeesta kompensaatiopisteitä arvosanojen perusteella seuraavasti:

L = 7, E = 6, M = 5, C = 4, B = 3 ja A = 2.

Kokelaan saamat kompensatiopisteet lasketaan yhteen, ja 10 kompensatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan.

Jos kokelas on suorittanut enemmän kuin viisi koetta, hänelle otetaan kompensatiopisteiden laskemisessa huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensatiopistesumman. Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensatiopisteitä.

Suoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

Ylioppilastutkintolautakunta voi ottaa huomioon sairauden, vamman, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, erityisen vaikean elämäntilanteen tai vieraskielisyyden tutkinnossa. Ensisijainen tapa ottaa koesuoritusta heikentävä syy huomioon ylioppilastutkinnossa on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen. Pistekorotus kohdistuu ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty.

Opiskelusuunnitelma

Ylioppilaskirjoituksiin valmistaudutaan koko lukioajan. Tee itselle **valmistautumis-suunnitelma** (tavoitteet ja aikataulu), josta pystyt pitämään kiinni, mutta joka joustaa tarvittaessa.

Varaa kertaamiseen riittävästi aikaa ja tee se mieluiten useissa pienissä paloissa ja hyödynnä monenlaisia sinulle sopivia oppimisen tapoja. Ota selvää aikaisemmista YO-tehtävistä, niin tiedä mitä sinulta tullaan vaatimaan ja osaat valmistautua sen perusteella tehokkaasti.

- **Abitreenit.fi** on hyvä sivusto, siellä löydät vanhoja YO-kokeita, niiden mallivastauksia ja harjoituskokeita sekä monipuolista kertausmateriaalia.
- Harjoittele aineistojen tulkintaa (diagrammit, taulukot, tekstit).
- Harjoittele kaikkia tarvittavia tietokoneohjelmia.
- Mieti mitä jo osaat ja missä tarvitset lisää harjoittelua.
- Ylioppilaskirjoituksiin valmistautumista voi verrata tavoitteelliseen treenaamiseen.
 - Sinnikäs harjoittelu tuottaa tuloksia!

Kevään 2024 koepäivät

ti 12.3.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
to 14.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe 15.3.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
ma 18.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ke 20.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 22.3.	
ma 25.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 27.3.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

Syksyn 2024 koepäivät

ma 16.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
ke 18.9.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 20.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma 23.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 24.9.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
to 26.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 27.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus koe
ma 30.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä